

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Olomouc

Inspekční zpráva

Střední odborná škola, Šumperk, Zemědělská 3

Zemědělská 3, 787 01 Šumperk

Identifikátor: 600 018 075

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

Školský úřad Šumperk, Lautnerova 1, 787 01 Šumperk

Termín konání orientační inspekce: 23. - 28. březen 2000

Čj.	135 107/00-11096
Signatura	om5ft203

ZÁKLADNÍ ZJIŠTĚNÍ O ŠKOLE

Střední odborná škola Šumperk, Zemědělská 3 (dále SOŠ) navazuje na více než stoletou tradici odborného, především zemědělského školství v Šumperku. V důsledku schváleného programu optimalizace středního školství došlo v polovině roku 1997 ke sloučení se Střední odbornou školou Šumperk, Vrchlického 22 a s Domovem mládeže SOU a OU Šumperk, Bulharská 8. V další vlně optimalizace byl pod správu školy převeden školní statek s cílem ukončit jeho činnost.

Uskutečněná optimalizace zasáhla do studijního zaměření výuky, personálního složení a rozvíjení podmínek směřujících k další modernizaci výchovně-vzdělávacího procesu. Současné zaměření školy vychází z analýzy potřeb trhu práce, studijní obor Ochrana přírody a prostředí má výrazně nadregionální charakter (2 školy v ČR).

Ve školním roce 1999/2000 se pro budoucí povolání připravuje 520 žáků v 19 třídách v těchto studijních oborech:

- 65-42-M/011 Služby cestovního ruchu
- 68-43-M/001 Veřejnosprávní činnost
- 16-01-M/002 Ochrana přírody a prostředí
- 41-41-M/001 Agropodnikání
- 63-41-M/004 Obchodní akademie (dobíhající obor)
- 63-41-M/005 Obchodní akademie (dobíhající obor)

V současné době působí ve škole čtyřicet pět učitelů včetně deseti odborníků, kteří učí specializované předměty na částečný úvazek.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuka většiny předmětů probíhá v dobře vybavených odborných učebnách, prostorově plně vyhovujících počtu žáků. Výzdobu učeben většinou tvoří nástěnky, mapy a obrazy s odbornou tematikou. Pěkné motivující prostředí je i na chodbách. Žákům jsou vytvořeny dobré psychohygienické podmínky. K relaxaci žáků slouží velmi pěkné prostory, které jsou vybaveny vhodným nábytkem.

Všichni učitelé mají učivo učebních osnov rozpracované do tematických plánů schválených ředitelem školy. Pracovníci ČŠI posoudili předložené tematické plány a učební dokumenty vyučovaných oborů, jejich porovnáním s rozvrhem vyučovacích hodin v daném školním roce nebyl zjištěn rozdíl v týdenních hodinových dotacích jednotlivých sledovaných předmětů. Ve všech hospitovaných předmětech, s výjimkou výpočetní techniky v jedné třídě, odpovídalo členění učiva do jednotlivých ročníků učebním osnovám a byla zajištěna kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky.

Většina učitelů, u nichž byla uskutečněna hospitace, má odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilost dle vyhlášky MŠMT č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Hodnocení kvality vzdělávání

Biologie, botanika a ekologie

Biologie je vyučována ve velmi dobře vybavené odborné učebně, kde je k dispozici široká řada

dvoj a trojrozměrných učebních pomůcek, multiplikátů a pomůcek k mikroskopování. Učebna je vybavena kvalitními mikroskopy, didaktickou technikou, barevným televizorem, videorekordérem a čtecí kamerou. Učební pomůcky a didaktická technika byly v průběhu hospitovaných hodin účelně využívány.

Prostředí odborné učebny a přilehlých prostor je funkční a má vysokou didaktickou i estetickou hodnotu. Výrazně posiluje osobnostní rozvoj žáků a jejich profesní orientaci. Ve srovnání s posledním inspekčním zjištěním (1998) došlo ke zlepšení pracovních míst žáků (nové uspořádání učebny, jiné lavice a sedačky). Odborná učebna pro ekologii je v počátku budování.

Ve vyučování převládaly efektivní metody a formy vzdělávací a výchovné práce, které byly orientované na problémové učení, týmovou spolupráci, pozorování, práci s herbářovými položkami, odborným textem a informacemi. Řada nových poznatků byla vyvozována ve spolupráci s žáky, učitelé vhodně navazovali na jejich předchozí znalosti a účelně je rozvíjeli. Využití názornosti, učebních pomůcek a didaktické techniky bylo příkladné.

Zvolené vyučovací metody byly adekvátní probíraným tématům i věkovým zvláštnostem žáků jednotlivých ročníků a jejich studijní orientaci. Učivo bylo vykládáno na vysoké odborné úrovni, v souladu s aktuálními trendy v oboru a s mimořádnou zaujatostí vyučujících pro daný obor. Vyučovací čas byl efektivně využit. Velmi zdařilé byly samostatné práce žáků a jejich aktuálně orientované referáty.

Pozorováním v hospitovaných hodinách se prokázala velmi dobrá úroveň znalostí a dovedností většiny žáků. Příkladné znalosti prokázali žáci 2.B z botaniky. V průběhu vyučování byl vytvářen přiměřený prostor pro rozvoj komunikativních dovedností žáků.

Kvalita vzdělávání v biologii, botanice a ekologii je hodnocena jako vynikající.

Český jazyk a literatura

Výuka probíhala ve třech odborných učebnách, které jsou vybaveny příslušnou audiovizuální technikou - gramofonem, magnetofonem, videorekordérem a jedna i čtecí kamerou. K velmi dobrému estetickému prostředí dvou učeben přispívá i obrazová výzdoba.

Materiální zabezpečení výuky předmětu je na velmi dobré úrovni. Ve škole se postupně zařizuje audiotéka a videotéka. Žákům i učitelům je k dispozici školní knihovna. Při výuce jsou používány schválené učebnice. Procvičování a rozšiřování učiva provádějí učitelky pomocí rozmnožených textů.

Výuku zabezpečují tři učitelky, z nichž jedna nemá pedagogickou způsobilost pro daný typ školy. Jejich příprava na vyučování byla na velmi dobré úrovni.

Sledované hodiny měly převážně klasickou strukturu, probírané učivo bylo přiměřené věku žáků. Na začátku hodin byli žáci seznámeni s cíli, které byly postupně v průběhu hodin plněny. Ze zvolených metod byly uplatňovány hlavně metody frontální s různým stupněm aktivního zapojení žáků. Při probírání nové látky převažoval výklad učitele. Samostatná práce žáků byla použita jen v některých hodinách. Učivo bylo žákům interpretováno věcně správně. Ve většině hodin se učitelky snažily navázat na dosud probranou látku, na znalosti žáků ze základní školy a využít mezipředmětových vztahů, ne vždy ovšem s úspěchem. V jedné z hospitovaných hodin byla použita čtecí kamera, což přispělo k vyšší efektivitě hodiny.

Shrnutí učiva a opakování látky na konci hodiny bylo provedeno jen v některých hodinách, ale ve všech případech bylo prováděno ve spolupráci s žáky. Domácí úkoly byly zadávány účelně a v přiměřeném rozsahu.

Klasifikace žáků při individuálním zkoušení byla objektivní, ne vždy však ze strany učitelů

zdůvodněná. Ve většině hodin učitelé opakovali frontálně bez použití klasifikace.

Žáci byli ve vyučovacích hodinách průběžně motivováni a hodnoceni. Komunikace mezi učiteli a žáky byla na dobré úrovni, učitelé dbali na rozvíjení komunikativních schopností žáků jako jednomu z předpokladů dobrého zvládnutí předmětu jako celku.

Písemné práce jsou vypracovávány v souladu s osnovami.

Kvalita vzdělávání v českém jazyce a literatuře je velmi dobrá.

Cizí jazyk (anglický jazyk a německý jazyk)

Výuka cizích jazyků probíhala v šesti jazykových učebnách, které jsou vybaveny vhodnou audiovizuální a didaktickou technikou, slovníky a nástěnnými mapami. Jedna učebna je zařízena jako jazyková laboratoř.

Při výuce anglického jazyka pracují žáci s ucelenou řadou učebnic zahraniční produkce, jejichž součástí jsou i audiovizuální nahrávky, které byly v některých hodinách využívány. V jazyce německém je realizován postupný přechod na ucelenou řadu, která obsahuje novou pravopisnou normu. Podle potřeby jsou dále využívány různé cizojazyčné texty.

Výuku těchto jazyků zabezpečuje deset učitelů, z nichž dva nemají pedagogickou způsobilost pro daný typ školy.

Struktura hodin většinou odpovídala věku žáků, formě studia a typu předmětu. Stanovené cíle, s nimiž byli žáci seznámeni, byly v průběhu hodin splněny.

V průběhu hospitovaných hodin byl kladen důraz na komunikaci, práci s textem (čtení, překlad, pochopení) a procvičování učiva. vzájemná komunikace mezi učiteli a žáky byla vedena převážně v příslušném jazyce. Učitelé dbali na správnou výslovnost žáků. Převažovaly frontální metody práce, v některých hodinách byli učitelé aktivnější než žáci. Tyto hodiny měly ve svém výsledku nízkou efektivitu využití vyučovacího času. V ostatních hodinách učitelé kladli důraz na rozvoj jazykových dovedností, konverzačních schopností a hlavně na mluvený i psaný projev žáků. Žáci také prohlubovali svoji schopnost porozumění textu na základě poslechu magnetofonové nahrávky. Během výuky žáci pracovali s učebnicemi, ke splnění stanovených cílů přispěly vhodně a účelně použité názorné pomůcky a rozmnožené texty. Do většiny hodin bylo zařazeno procvičování dosud probraného učiva formou frontálního opakování. V některých hodinách bylo vhodně využito mezipředmětových vztahů se zeměpisem a práce s mapou.

K hodnocení žáků využívali učitelé různé formy, převažovalo průběžné a motivující slovní hodnocení.

Domácí úkoly zadávané v hodinách byly funkční a navazovaly na probírané učivo. Klasifikace a hodnocení žáků v hospitovaných hodinách byly objektivní. Kontrolní písemné práce se uskutečňují v souladu se schválenými učebními osnovami.

Kvalitu výuky anglického a německého jazyka hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Fyzika a základy přírodních věd

Fyzika a základy přírodních věd jsou u všech vyučovaných oborů pouze podpůrnými přírodovědnými předměty. Výuka probíhala v běžných kmenových učebnách. Ve skladu učebních pomůcek jsou pro fyziku k dispozici pouze základní pomůcky. Kabinet fyziky škola nemá.

Přestože učitelé byli na hodiny dobře připraveni a měli jejich průběh promyšlen, kvalita hospitovaných hodin měla rozdílnou úroveň, od hodin vynikajících po hodinu podprůměrnou (učitelka měla pro hodinu základů přírodních věd připraveno řešení fyzikálních úloh, v průběhu

hodiny žáci prokázali mezery ve znalostech z fyziky a navíc značné nedostatky ve znalostech z matematiky, hlavním problémem nebyly znalosti z fyziky, ale matematiky).

V hodinách fyziky byl kladen důraz na názornost a experiment. Učivo bylo vhodně aplikováno na praxi. Efektivita hodin fyziky byla vysoká, zvýšená ještě velmi dobrou motivací a aplikací učiva na praxi. Žáci ve fyzice běžně používali učebnice. Struktura hodin odpovídala vytčeným výukovým cílům.

Ve fyzice měli žáci prostor pro vyjádření vlastního názoru a ve většině případů ho využívali. Systematicky byli vedeni k rozvíjení komunikativních schopností. Úroveň verbální a neverbální komunikace učitelů byla výborná až průměrná.

Žákům byly vytvářeny dobré psychohygienické podmínky, učitelé vhodně střídali metody a formy práce, při řešení fyzikálních úloh si žáci volili individuální tempo.

Komunikace mezi učiteli a žáky byla dobrá. Na závěr všech hodin bylo provedeno celkové shrnutí probíraného učiva, zhodnocení výkonu žáků většinou provedeno nebylo.

Žáci, kteří mají samostatný předmět fyzika, prokázali velmi dobré znalosti i výbornou schopnost aplikovat fyzikální poznatky do praxe. Žáci, u kterých je fyzika součástí předmětu základy přírodních věd, měli znalosti velmi malé.

Kvalita vzdělávání ve fyzice a v základech přírodních věd je velmi dobrá.

Matematika

Výuka matematiky probíhala v prostorné učebně matematiky vybavené klasickým školním nábytkem. Její výzdoba byla prostá, tvořilo ji pět nástěnných obrazů s průběhem funkcí. Kabinet matematiky je vybaven základními učebními pomůckami, které většinou nebyly při vyučování použity.

Ve vyučování bylo použito klasických vyučovacích metod, bez moderních aktivizačních postupů. Probírání nového učiva navazovalo na předchozí znalosti. Kolektivní práce žáků a techniky podporující zapamatování učiva nebyly zaznamenány. Ve většině případů pracovali učitelé pouze s tabulí a křídou. Starší učivo bylo opakováno frontálně, bez klasifikace a hodnocení žáků. Na závěr hodin nebylo provedeno zhodnocení výkonu žáků, celkové shrnutí probíraného učiva bylo stručné.

Většina učitelů byla na výuku dobře připravena a měla průběh hodin promyšlený. Nové učivo bylo probíráno pouze v jedné hodině. Většina hospitovaných hodin byla věnována opakování minulého učiva. V jednom případě měla učitelka pro žáky připraveny na volných kartách otázky na procvičování, jejich použití vedlo k zefektivnění výuky. Žákům jsou běžně zadávány domácí úkoly, při přípravě na vyučování jsou žáci nuceni používat učebnice.

Třída, jejíž špatné znalosti z matematiky se projevily ve fyzice, tuto skutečnost v hospitované hodině matematiky potvrdila.

Ve všech třídách měli žáci v souladu s osnovami napsány a oklasifikovány povinné písemné práce včetně jejich analýz.

Motivaci žáků byla ze strany učitelů věnována malá pozornost, v některých hodinách byli žáci pouze pasivními účastníky vyučovacího procesu, vyřešené příklady si volným tempem opisovali z tabule.

Hodnocení hospitovaných hodin je v rozmezí od hodin velmi dobrých po hodinu ještě vyhovující.

Kvalita vzdělávání v matematice je dobrá.

Odborné ekonomické předměty (účetnictví, integrovaný ekonomický předmět)

Účetnictví je jedním z hlavních odborných ekonomických předmětů. V oboru Obchodní akademie na něj úzce navazuje v pátém ročníku integrovaný ekonomický předmět, kde žáci řeší konkrétní příklady z účetnictví i z dalších ekonomických předmětů za použití výpočetní techniky.

Hodinová dotace stanovená učebními plány je dodržena, v oboru Agropodnikání je účetnictví volitelným předmětem. Třídy se při výuce dělí na poloviny.

Předměty vyučují čtyři učitelky, dvě z nich mají pro výuku pouze odbornou způsobilost.

Účetnictví je vyučováno ve dvou odborných učebnách, které jsou prostorově odpovídající počtu žáků ve skupinách a jsou vybaveny novým nábytkem. Podnětnost prostředí je nižší, nevypovídá o tom, že jde o odborné učebny pro účetnictví. Výuka integrovaného ekonomického předmětu probíhá v učebnách výpočetní techniky s odpovídajícím technickým i programovým vybavením. Základní odborná literatura je ve škole k dispozici, škola odebírá časopis Účetnictví. Většina žáků má k dispozici učebnice.

Hospitované hodiny byly učitelkami připraveny, jejich cíle byly jasně stanoveny a splněny. Hodiny měly klasickou strukturu. Hlavní metodou byl výklad spojený s řešením příkladů. Učivo bylo interpretováno věcně správně v souladu se současným stavem teorie a praxe. Kladem hodin byl dostatečný prostor pro řešení příkladů. Většina žáků byla aktivně zapojena do vyučovacího procesu, učitelky měly možnost zpětné vazby a kontrolu pochopení probraného učiva. Učitelky většinou požadovaly po žácích zdůvodnění způsobu účtování, což přispívá k rozvoji ekonomického myšlení žáků.

Zkoušení a opakování mělo návaznost na probírané učivo, motivace žáků byla prováděna vhodnou formou zejména odkazy na souvislosti probíraného učiva s účetní praxí.

Kvalita vzdělávání v účetnictví a integrovaném ekonomickém předmětu je velmi dobrá.

Výpočetní technika

Při výuce výpočetní techniky se třídy dělí na poloviny. Ve studijním oboru Veřejnosprávní činnost je učební osnova stanovena rámcově pro celé studium. Učitelé rozpracovali učivo do tematických plánů pro jednotlivé ročníky. Ve třídě 2.C nebyl ke dni inspekce plněn tematický plán. Od počátku školního roku je probírán první tematický celek – textový editor, který je však plánován pouze na období září až prosinec. Probíráním učiva hospodářské korespondence dochází k duplicitě, vzhledem k tomu, že do třetího a čtvrtého ročníku studia je zařazen samostatný předmět hospodářská korespondence.

K výuce výpočetní techniky slouží dvě odborné učebny. Technické i programové vybavení počítačů je vynikající a umožňuje v plném rozsahu plnit učební osnovy a zajišťuje i nadstandard. Kapacita učeben je odpovídající, každý žák pracuje u počítače samostatně. Počítače jsou zapojeny v síti, žáci mají možnost využívat Internet, každý žák má vlastní E-mailovou adresu. Obě učebny jsou plně vytíženy, vyučuje se zde také integrovaný ekonomický předmět, žáci je mohou využívat i v době mimo vyučování a v kroužku výpočetní techniky. V učebnách chybí tabule nebo zařízení pro jakýkoliv zápis.

Základní počítačová literatura je ve škole k dispozici. Učebnice mají žáci prvních ročníků.

Hospitované hodiny měly jasně stanovené cíle, které byly přiměřené z hlediska obsahu, rozsahu a náročnosti. Výklad učiva byl na odpovídající odborné úrovni, postup práce učitelé demonstrovali na velké obrazovce barevného televizoru. Ve všech hodinách žáci pracovali na počítačích, po vysvětlení učitelem měli dostatek času na individuální procvičení probraného učiva. Učitelé se v hodinách průběžně věnovali všem žákům, ověřovali si pochopení učiva

a kontrolovali samostatnou práci žáků.

Motivace žáků je přirozená a je dána vědomím, že dovednost ovládat počítače využijí nejen v průběhu studia, ale i v praxi po absolvování školy.

Výuka výpočetní techniky je na velmi dobré úrovni.

Zeměpis, hospodářský zeměpis, geografie a zeměpis cestovního ruchu

Výuka zeměpisu byla uskutečňována v odborné učebně, která svým vybavením a estetickým uspořádáním vyhovuje charakteru předmětu a vytváří prostředí na velmi dobré úrovni. Učebna je vybavena širokým souborem většinou moderních map, didaktickou technikou, barevným televizorem a čtecí kamerou. K dispozici je videorekordér, videokazety se zeměpisnou tematikou, školní atlasy, odborná literatura a obrazové publikace. Multimediální vzdělávací knihovnu škola doplnila o nákup širokého souboru CD-ROM pro výuku zeměpisu. V průběhu většiny vyučovacích hodin byly učební pomůcky a didaktická technika příkladně a efektivně využívány.

Všechny hospitované hodiny byly zodpovědně připraveny, jejich cíle byly jasně stanoveny a v průběhu hodin splněny. Výběr a rozsah učiva byly přiměřené věku žáků a jejich schopnostem a odbornému zaměření. Struktura vyučovacích hodin odpovídala zvoleným výukovým cílům.

Vyučování bylo cílevědomě orientováno na individuální a skupinovou práci žáků, řešení problémových úloh, hledání logických souvislostí, na práci s odborným textem, tabulkami a slepými mapami. Práce s obrazovým materiálem, mapou a atlasem byly pravidelnou součástí všech vyučovacích hodin zeměpisu.

Učitelé zaujali žáky jejich aktivizací, poutavým a zajímavým výkladem. Vyučování vedlo žáky k vyšší pozornosti, posílení jejich aktivity a rozvíjení samostatnosti. Pozitivně motivovaní žáci v hodinách dobře spolupracovali. Žáci vyšších ročníků byli schopni vědomosti úspěšně aplikovat do různých zeměpisných a společensko-politických situací. Zdařile byly využívány mezipředmětové návaznosti a tím i integrační funkce zeměpisu. Pro prezentaci vědomostí žáků byl vytvářen dostatečný prostor, velmi pěknou úroveň měly jejich referáty, samostatné a seminární práce. Vybraná zeměpisná témata byla žáky zpracována využitím informací z Internetu. Zvláštní důraz byl kladen na slovní projev žáků a úpravu zpracování. Odbornými pracemi se žáci školy mj. úspěšně prezentovali i na Mezinárodním veletrhu cestovního ruchu.

Většina žákovských sešitů měla dobrou úroveň a výstižné zápisy. Zpětnovazební formy hodnocení byly zařazeny do většiny vyučovacích hodin. Znalosti žáků byly převážně na velmi dobré úrovni. Efektivita vyučovacích hodin byla nadprůměrná.

Interakce a komunikace mezi učiteli a žáky a mezi žáky navzájem byly velmi dobré, vytvářely optimální prostor pro rozvoj komunikativních dovedností a smyslu žáků pro vzájemnou součinnost a týmovou spolupráci.

Kvalita vzdělávání v zeměpisných předmětech je hodnocena jako vynikající.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalitu vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Plánování

Vedení školy má vypracován podrobný koncepční záměr, který navazuje na tradici a historii odborného školství v Šumperku a zachycuje jeho postupnou transformaci do současné podoby SOŠ. Jde o dokument, který představuje otevřený pracovní materiál. Na základě analýzy společenských a hospodářských změn a ve spolupráci se školským úřadem, okresním úřadem, úřadem práce a regionálním odborem Ministerstva zemědělství (dále MZe) v Šumperku škola reagovala na měnící se požadavky trhu práce. Nové situaci se aktuálně přizpůsobila současným studijním zaměřením, především rozvojem oborů Ochrana přírody a prostředí, Veřejnosprávní činnost a Služby cestovního ruchu, stabilizací Agropodnikání a postupným ukončováním studijního oboru Obchodní akademie.

Součástí koncepčních záměrů školy je vymezení priorit, pro klíčová období vývoje (transformace zemědělského školství, optimalizace s dalšími subjekty, zaměření vyučovaných oborů) jsou vypracovány postupy v řešení rozhodujících situací a hlavních problémů. Dosavadní koncepční záměry a stanovené cíle jsou plněny, koncepce se ukazuje jako reálná. Priority pro následující vývoj školy jsou rozpracovány do jednotlivých kroků, jejich realizace je průběžně sledována.

Plánování činnosti školy tvoří otevřený systém, jehož nosnou částí je celoroční plán práce, který vymezuje hlavní cíle a úkoly v oblastech výchovně-vzdělávacího procesu, organizace školního roku, vzdělávání pedagogických pracovníků, spolupráce s rodiči a veřejností, činnosti předmětových komisí a výchovného poradenství. Konkretizace hlavních úkolů je realizována především prostřednictvím měsíčních plánů práce, ale i plánů protidrogové prevence, exkurzí, písemných prací a kontrolní činnosti.

Jednotlivé plány jsou funkční, vymezují termíny, zodpovědné pracovníky a umožňují následnou kontrolu. Rámcově navazují na koncepční záměry školy a vytvářejí tak reálné předpoklady k jejich splnění. Pracovníci školy se prostřednictvím předmětových komisí podílejí na sestavení záměrů školy a vymezení hlavních výchovně-vzdělávacích cílů.

Ve škole jsou všechny obory vyučovány v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol a podle schválených učebních dokumentů. Nabídka volitelných a nepovinných předmětů je dostatečně široká, preferovány jsou další cizí jazyky (jazyk francouzský, španělský a ruský), výpočetní technika, informatika a vybrané odborné předměty, kterými škola reaguje na aktuální trendy výrobní praxe.

Plánování školy hodnotí ČŠI jako vynikající.

Organizování

Škola má zpracován funkční organizační řád včetně organizačního schématu. Organizační struktura školy umožňuje účinné řízení. Školu řídí ředitel a jeho dva zástupci, z nichž jeden je statutárním zástupcem. Delegované kompetence a pravomoci pracovníků jsou věcné a adresné. Organizační řád je veřejně přístupný a jeho znění je pracovníky školy akceptováno. Organizace školy odpovídá obecně závazným předpisům. Rozhodnutí vydávaná ředitelem školy jsou adresná a jednoznačná.

Ředitel školy při své práci úzce spolupracuje s různými orgány a organizacemi, jejichž činnost souvisí s obory vyučovanými na škole (např. regionální odbor MZe, komora okresního úřadu pro životní prostředí, agrární komora, hospodářská komora). Škola je mj. členem sdružení pro rozvoj cestovního ruchu okresu Šumperk a mikroregionu Jeseník.

Důležitými poradními orgány ředitele školy jsou předmětové komise, které ve škole pracují čtyři a dále se člení na sekce podle jednotlivých předmětů.

Spolupráce školy a zákonných zástupců žáků je na dobré úrovni. Čtyřikrát ročně jsou organizovány třídní schůzky. Před zahájením školního roku je pravidelně realizováno setkání rodičů žáků nastupujících prvních ročníků s vedením školy. Dle potřeby jsou svolávány schůzky rodičů jednotlivých tříd s příslušnými pedagogickými pracovníky. Naléhavé problémy žáků jsou aktuálně řešeny pozváním rodičů do školy. Důležité místo v poradním a organizačním systému školy má výchovné poradenství a protidrogový preventista.

Žáci i pracovníci školy mají dostatečný přístup k informacím včetně Internetu. Hlavním zdrojem informací pro žáky jsou třídní učitelé, třídnické hodiny a školní rozhlas, pro pracovníky školy jejich přímí nadřízení a nástěnky ve sborovně. Ředitel školy se pravidelně jedenkrát měsíčně setkává se zástupci žáků jednotlivých tříd a projednává s nimi jejich požadavky a pomáhá řešit společné problémy. Zdrojem informací pro ředitele a pedagogické pracovníky je i studentský časopis Impuls.

Vedení školy využívá podnětů a připomínek pracovníků i žáků, podnětné připomínky jsou postupně realizovány, týkají se většinou materiálně-technického vybavení školy, úprav osnov, či organizace maturitních zkoušek.

Výroční zpráva školy poskytuje o škole dostatek informací.

Škola se v průběhu školního roku zapojuje do všech oblastí, které souvisí se vzdělávacími programy školy. Běžně a tradičně je to okresní a krajské kolo olympiády českého jazyka a různé sportovní soutěže.

Pro studenty škola zajišťuje odborné kurzy pro vykonání mysliveckých zkoušek, na ovládání samochodných strojů, pro vykonání státních průvodcovských zkoušek apod. Propagace školy je zajišťována řadou rozmanitých akcí, kterými je oslovena široká veřejnost, např. Regiontour Brno. Významnou složkou výchovně-vzdělávacího procesu je zajišťování odborné praxe a stáží žáků v Německu, úspěšná je spolupráce se školami v Holandsku, Itálii a Polsku.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy je na vynikající úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní řízení školy je systémové a navazuje na plánování a kontrolu jednotlivých činností. Porady vedení školy se konají pravidelně jednou měsíčně. Projednávají se zde operativní úkoly pedagogického, provozního a ekonomického charakteru. Zápisy z těchto porad jsou věcné a mají dobrou vypovídací úroveň. Na pravidelných poradách pedagogických pracovníků jsou řešeny zejména pedagogické záležitosti. Běžné úkoly projednává vedení školy s pracovníky ústně. Při řízení používá kombinaci přímých a nepřímých nástrojů řízení, převažuje demokratický styl vedení. Vedení školy klade důraz na osobní kontakt s pracovníky, při rozhodování bere v úvahu jejich názor a stanovisko předmětových komisí.

Na škole jsou vytvořeny dobré podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků, což se projevuje v řadě mimoškolních aktivit zejména v oblastech ochrany přírody a cestovního ruchu. Učitelé mají možnost zúčastňovat se vzdělávacích akcí podle své odbornosti, v současné době si pět učitelů doplňuje nebo rozšiřuje vzdělání.

Hodnocení pracovníků je prováděno pravidelně dvakrát ročně, zejména v souvislosti s přiznáváním nenárokových složek platu. Kritéria hodnocení jsou známa a zveřejněna. Základem je bodový systém. U pedagogických pracovníků jsou vedle kvality výuky zohledňovány i další práce např. vedení předmětových komisí, náročnost výuky v maturitních předmětech, správcovství sbírek, organizace zájmové činnosti žáků atd.

System sebehodnocení škola zaveden nemá.

Vedení a motivování pracovníků je velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Základním dokumentem kontrolního systému ve škole je Rozpis kontrolní činnosti řídicích pracovníků, který stanovuje jednotlivé povinnosti, kompetence a pravomoci všem řídicím pracovníkům na úseku kontroly.

Plán kontrolní činnosti na rok 2000 se v rámci kontroly výchovně-vzdělávacího procesu zaměřuje především na pedagogický proces, pedagogickou dokumentaci, organizační činnosti školy a dodržování pracovního, školního a organizačního řádu. Zástupci ředitele školy mají zpracovány samostatné plány hospitací a kontrol, vlastní plán kontrol a hospitací má vypracován i ředitel školy, který zahrnuje nejen celý výchovně-vzdělávací proces, ale i provoz školy a jejího hospodaření. Plán kontrolní činnosti je funkční a je v průběhu roku plněn. Závěry z hospitací i kontrol jsou projednávány s pracovníky a jsou z nich vyvozovány příslušné závěry.

K hodnocení úrovně výuky je využívána hospitační činnost vedení školy, testy a prověrky učitelů, ale také pololetní a závěrečné praktické práce a zkoušky. Vlastní evaluační nástroje škola nepoužívá.

Informace získané kontrolní činností jsou analyzovány na poradách úseků, v rámci předmětových komisí a na pedagogických radách. Zjištění jsou zpravidla zapracována do plánu práce a jsou využita k hodnocení, diferencování a dalšímu motivování pracovníků školy. Rezervy byly zjištěny v kontrole plnění tematických plánů.

V průběhu inspekce se členové vedení školy zúčastnili některých hospitovaných hodin. Následné pohospitační rozborů, které uskutečnili, měly většinou velmi dobrou analytickou hodnotu, jejich pedagogická a odborná úroveň byla na výši.

Kontrolní systém je adresný, plánovitý a funkční. ČŠI jej hodnotí jako velmi dobrý.

Hodnocení kvality řízení

Kvalitu řízení školy hodnotí ČŠI jako vynikající.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Podle Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení sdružuje SOŠ malý školní statek, který zabezpečuje učební praxi žáků studijního oboru Agropodnikání.

Školní statek v předchozí podobě navíc zahrnoval dva zemědělské subjekty a měl celkovou výměru 1057 ha. Vlivem nedostatku finančních prostředků a propadu v hospodaření byla jeho činnost ukončena sloučením se SOŠ k 1. květnu 1998. Na školu byl převeden účetní dluh ve výši 35 mil. Kč, který se zvýšil o vydávané majetky restitucí a soudně nevymahatelné položky od dlužníků. Do poloviny roku 1999 byly uhrazeny závazky školního statku ve výši 8 mil. Kč a restituční závazky za bývalé JZD ve výši 2,5 mil. Kč.

Mimořádně příkladným úsilím ředitele školy a zásluhou ŠÚ Šumperk patří hospodaření školního statku v resortu MŠMT k několika málo ekonomicky aktivním.

- Učitelé školy se podíleli na zpracování učebních dokumentů studijního oboru 65-42-M/011 Služby cestovního ruchu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT čj. 15 679/99-21 ze dne 25. února 1999, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení
- Koncepce školy, roční plán, měsíční plány, plány předmětových komisí
- Učební dokumenty vyučovaných studijního oborů
- Organizační řád školy, školní řád, provozní řád
- Tematické plány hospitovaných předmětů
- Rozvrh hodin
- Zápisy z pedagogických rad, zápisy z porad vedení školy, zápisy z porad učitelů
- Rozpis kontrolní činnosti řídicích pracovníků školy a plán kontrolní činnosti na rok 2000
- Personální dokumentace učitelů hospitovaných předmětů
- Třídní knihy tříd 1.A, 1.B, 1.C, 1.Z, 2.A, 2.B, 2.C, 2.Z, 3.A, 3.B, 3.C, 4.A, 5.A, 5.B
- Písemné práce z jazyka českého a matematiky předepsané osnovami
- Kritéria pro hodnocení pracovníků
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/1999, výroční zpráva o hospodaření v roce 1998
- Inspekční zpráva ČŠI čj. 135 39/9798-11096 ze dne 10. února 1998

ZÁVĚR

Hodnocení kvality vzdělávání

- Na škole se vyučuje podle platných učebních dokumentů, nebylo zjištěno porušování učebních osnov.
- Personální podmínky pro výuku sledovaných předmětů jsou velmi dobré.
- Vedení školy věnuje mimořádnou pozornost zajištění moderní didaktické techniky, výpočetní techniky a učebních pomůcek.
- Psychohygienické podmínky školy jsou na vynikající úrovni.
- Struktura vyučovacích hodin sledovaných předmětů odpovídala věku žáků a výukovým cílům. Většina učitelů byla na vyučování dobře připravena. Vyučovací hodiny měly klasickou strukturu, převážně s využitím aktivizačních metod. Názornost a využití didaktické techniky bylo účelné a přispělo k vyšší efektivitě hodin.

Hodnocení kvality řízení

- Na základě analýzy podmínek školy a požadavků trhu práce jsou vypracovány koncepční záměry školy a vymezeny základní priority, které jsou průběžně realizovány. Plánování činnosti školy je systémové, rozvíjí koncepci školy a vytváří podmínky pro realizaci výchovně-vzdělávacího procesu. Učební plán vyhovuje profesní orientaci žáků a specifickým podmínkám regionu.
- Organizování školy tvoří systém umožňující účinné řízení. Kompetence pracovníků jsou jednoznačně vymezeny, vedení školy využívá jejich podnětů a připomínek žáků. Přínosem jsou pravidelné schůzky ředitele se zástupci žáků jednotlivých tříd.

- Vedení školy úzce spolupracuje se státními i samosprávnými institucemi. Na základě jejich podnětů a rad přijímá opatření ke zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu.
- Operativní řízení školy je funkční, převažuje demokratický styl vedení. Systém pravidelného hodnocení pracovníků školy je vytvořen.
- Vytvořený kontrolní systém zahrnuje všechny oblasti školy a podílejí se na něm všichni vedoucí pracovníci. Zápisy z hospitací a kontrol jsou konkrétní adresné, přijatá opatření jsou účinná. Drobné rezervy jsou v plnění tematických plánů.

Na základě provedené inspekce hodnotí ČŠI Střední odbornou školu, Šumperk, Zemědělská 3, jako školu velmi dobrou. Ve srovnání se závěry inspekce konané ve dnech 4. a 5. února 1998 došlo k výraznému zlepšení materiálně-technického a personálního zajištění výuky.

Při inspekci nebylo zjištěno neefektivní čerpání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Dušan Deml	D. Deml v.r.
Členové týmu	RNDr. Vlastimila Kozelská	V. Kozelská v.r.
	Ing. Petr Lipčík	P. Lipčík v.r.
	Mgr. Pavel Okleštěk	Okleštěk v.r.

V Šumperku dne 4. dubna 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 6. duben 2000

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Ing. Josef Diviš	Diviš v.r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání	Podpis příjemce nebo čj.
----------------	-------------------------------	---------------------------------

	inspekční zprávy	jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Šumperk	2000-04-20	135 174/00-11096
Zřizovatel MŠMT	2000-04-20	135 175/00-11096

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.